

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre ... 12 kor.
 Fél évre ... 6 kor.
 Negyed évre ... 3 kor.
 *
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a lap tulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyílt sor 50 fillér.
 *
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás-fogadtatók
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fillér.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fillér.

Latinovits Pál installációja.

Alább közöljük Latinovits Pál beiktatásának teljes programját, amelyből látható, hogy az ünnepségek e hó 12-én kezdődnek és be is fejeződnek. A program összeállításánál a rendező bizottság előtt két nagy nehézség állott; az egyik az idő rövidsége, úgy hogy minden percet fel kellett használni, hogy az ünnepély a nap jelentőségéhez és Latinovits Pál kiváló személyiségéhez képest sikerüljön; a másik a főispán urnak határozottan kifejezett kívánsága.

A rendező bizottság óhaja az volt, hogy a beiktatás a lehető legnagyobb fényvel és pompával történjék meg, mert tudta, hogy a vármegye és város közönsége kívánja, hogy az új főispán iránt érzett szeretet a külső formákban is fényvel nyilvánuljon meg.

Ámde Latinovits Pál főispán ur kinevezetése után azonnal közölte a vármegye alispánjával és városunk polgármesterével, hogy nem akar semmi-féle pompát és költséges fogadtatást. Majd utóbb a vele közölt és a rendező bizottság által összeállított program vázlatból az ő akaratára töröltettek a bizottság által tervezett nagyobb és költségesebb ünnepségek. Ily körülmények között a rendező bizottság teljesen nyugodt abban az irányban is, hogy a programot helyesen és a főispán intencióinak megfelelőleg állapította meg és visszautasít minden léha gyanúsítást.

Ha ekként az ünnepségek sorozata a főispán ur határozott akarata folytán nem is lesz nagyobb méretű, arról meg lehet győződni, hogy a tisztelet és öröm jelei a szívekben bensőséggel fognak megnyilvánulni s meg lehet győződni, hogy a rendező bizottság, mely teljes joggal érezhette magát a vármegye közönsége manóatáriusának, viseltetik olyan ragaszkodással iránta, mint azon „lelkes és elragadtatással telt hívei“, akik hogy valamit mondjanak, szűkségesnek találták kifogásolni Hauke Imre polgármesternek minden józan ember által helyeselt és elismerést érdemlő intézkedését, amely szerint az ünnepség programját a közgyűlési tárgyalás előtt egy magánjellegű tanácskozás tárgyává tette.

*

Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város főispánjának méltóságos borsódi és katymári Latinovits Pál urnak főispáni székfoglalója alkalmából 1901-ik évi december hó 12-én rendezendő ünnepségek sorozata:

I. Bevonulás.

A főispán úr Öméltósága Bács-Bodrogh vármegye és Zombor szab. kir. város küldöttségei által Szabadkán az indóházban üdvözöltetve, onnan külön vonaton indul a küldöttségekkel és kíséretével Zomborba. A bajmoki, pacséri és nemes-millitici vasuti pályaudvarokon a bácsalmási, bács-topolyai és zombori járások közönsége nevében az illető járási főszolgabíró urak által üdvözöltetik s reggeli pont 8 órakor Zomborba érkezik. A zombori vasuti pályaudvaron a város polgármestere üdvözlő beszéddel fogadja.

Innen ünnepélyes menetben a vármegye székházába vonul, hol a vármegye törvényhatósága nevében a vármegye alispánja üdvözlő.

A vasuti fogadtatásnál való megjelenésre felkért urak reggeli 7 órakor a város háza nagytermében, a vármegyei törvényhatósági bizottságnak tagjai és a vármegyei tisztikar reggeli 8 órakor a vármegye székházának nagytermében gyülekeznek.

A pályaudvaron a vonat megérkezésekor Öméltóságát a zombori phylharmonikusok zenekara üdvözlő s e célból a zenekar legkésőbb reggeli 8 órakor a pályaudvaron elhelyezkedik.

A bevonuláshoz fogatokat rendelkezésre bocsájító tulajdonosok szíveskedjenek fogataikat reggeli 7 órára a sztapári-uti gabonapiacra küldeni.

A fogatoknak rendezése után azoknak azon része, a mely a vasuti fogadtatásnál részt vevő zombori városi bizottsági tagok és tisztikar rendelkezésére bocsájtható, a sztapári-uton és Kossuth Lajos-utcán át a város háza Szent György-téri kapuja elé vonul, míg a főispán úr és kísérete behozatalára fentartott fogatok a városi főkapitány úr által meghatározandó uton üresen a pályaudvarra vonulnak és ott a városi főkapitány úr által meghatározandó helyen és sorrendben foglalnak állást.

A város törvényhatóságának és a városi tisztikarnak a vasuti fogadtatásnál való megjelenésre felkért tagjai a városi polgármester úr vezetése alatt a Szent György-térről a bajai-utcán és bajai-uton át a teherpályaudvaron keresztül az indóház bejáratához hajtatnak.

A vonatok megérkezése és Öméltóságának a város polgármestere által történt üdvözöltetése után a menet megindul s a bajai-uton, bajai-utcán, Szent-György-téren és Kossuth Lajos-utcán át a vármegye székháza elé vonul a következő sorrendben:

1. A városi rendőrfelügyelő a lovasrendőrök élén.
2. A fogatok és pedig:
  - a) a városi főkapitány;
  - b) a zombori járási főszolgabíró;
  - c) Öméltósága a főispán úr, balján a város polgármesterével;
  - d) az Öméltósága elé Szabadkára utazott vármegyei és városi küldöttségek elnökei.

Ezek után: a vendégek, a Szabadkára utazott vármegyei és városi küldöttségek tagjai, ugy Zombor város törvényhatósági bizottságának és tisztikarának a vasuti fogadtatásnál való megjelenésre felkért tagjai.

A zombori önkéntes tűzoltó-testület tagjai a megyeháza előtti térhez vezető jobb és baloldali gyalogjárón sorfalat képeznek s e végből a mondott helyen reggeli 8 órakor jelennek meg.

Esetleges torlódások elkerülése és helyszűke miatt a vasuti perronra a közönség csak korlátolt számban bocsájtható.

II. Reggeli fél 10 órakor isteni tisztelet a róm. kath. templomban és ennek végeztével áldás a gör. kel. szerb nagytemplomban.

A vendégek, az idegen törvényhatóságok kiküldöttei, a vármegyei törvényhatósági bizottság tagjai és a vármegyei tisztikar reggeli 9 órakor a vármegye székházának nagytermében,

a Zombor városi törvényhatósági bizottsági tagok, a városi tisztikar, a többi hatóságok, ugy hivatalok, egyesületek és testületek tagjai a város háza nagytermében ugyancsak reggeli 9 órakor gyülekeznek.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Másnak ...

Másnak fejt boldogság fénye övezi,
 Enyém fölött borong bánat, sötét ború.
 Soknak homlokára drága fűzér fonva,
 Enyém szoritja, vérzi töviskoszorú.

S mégsem fáj nekem más fénye, gazdagsága,
 Bár minden új nap új gondot s bűbajt terem.
 A nap sugára a hegyormokon lakik:
 Azért nyílik virág a völgy ölebe' lenn.

Én szerettem! Én drága szerettem!
 Kicsi szentgyörgykém,¹ áldott szívvirágom,²
 Három jó futókám,³ hűséges örökzöld,⁴
 Ti vagytok örömem, kincsem gazdagságom.
 Körötökben minden bánat a lelkemből
 Messze tűn, elröppen, mint egy nehéz álom.
 Molnárné Radich Jolán.

M I K U L Á S.

(Elsőszéle.)

December 6-ika volt. Sötétedett és a város minden utcájában levő üzletek gyönyörű kirakatai eme hideg téli estének ünnepélyes színezetet kölcsönöztek, mely az emberek szívét mintegy felvidítette.

¹ fiam, ² anyám, ³ fivérem, ⁴ férjem.

Számtalan járó-kelő, kik között igen sokan csomagokkal voltak megterhelve, sürgött-forgott és sietett a játekközlekedbe, meg a cukrászdákba, hogy öveit a Mikulás meglepessze. Gyakran boszusan jöttek ki onnan a sok várakozás miatt, még sürgősebben baza felé sietve. A hintók keresztelték egymást és a járdákban felgyülemlt járó-kelők utját állták. De ezek dacára valamennyinek arca sugárzott az örömtől. Hát nem a gyermekcsereg ünnepe volt-e és vajjon a gyermekvilág ünnepe, nem-e a világegyetem öröme is egyuttal?

A város egyik legszebb és legnagyobb üzlete előtt egy hintó állt meg, melyből egy úri nő és egy 8 évesnek látszó lányka szállt ki, kibez az anya ezt mondta:

— No most válassz kedves Mariskám — a gyönyörű kirakatra mutatva. A Mikulás 100 koronát bocsájt rendelkezésedre.

Még határozatlanul és meglepetve a sok gyönyörűbbnél gyönyörűbb tárgyakról, szemlélgette a gyermek a selyembe, bársonyba öltöztetett babákat, majd pedig a kagylókkal és ezüsttel kirakott munkadobozokat, a babaszínbázakat, paprikajancsikát, az apró butorzatokat, a nagy és szép kutyákat, bárányokat, a körbe futó vasutakat mozdonyokkal, szóval mindent, a mi ott ki volt tárva és végre hosszas szemlélgetés után, választását anyjával akarta közölni, midőn egy fiúcska esdekelve s szavakkal fordult anyjához:

— Oh! kedves mamuskám, nagyon kérek, vedd meg nekem ezt a festékes dobozt.

— Gyertünk hamar innen! — felelé fájdalommal és halkán egy más hang, tudod, hogy nincs miből.

— Ugy engedj legalább még egy kicsit nézmem! — mondá sóhajva a fiú.

Mariska erre felpillantott és ime oldala mellett egy fiút pillantott meg, ki valamivel idősebb lehetett nála és elragadtatva nézte a sok csecsebecsét. Mögötte állt egy asszony, kinek lesoványodott arca és kopottas ruhája bizonyos intelligenciát árultak el és ama mely és szegénylős szegénységre vallottak, mely a szánalmat és alázatot mellőzi és mely az alamizsnát sértésnek tartja.

— Szabad azt vennem, a mit akarok mamám? — kérdezte Mariska.

— Igen, kedves gyermekem, itt van a pénz, keresd ki a mit akarsz és fizesd ki magad.

A lányka rögtön az üzletben termett és a fiú által kiszemelt festékdobozt kérte és miután abba a kapott papírpénzt belecsuszította, a következő szavakkal adta át a meglepett fiúnak:

— Nesze, ezt neked hozta a Mikulás!

— És hizekedve azt sugta anyja fülébe:

— Ezt a dobozt még ki kell fizetni és nekem már nincs pénzem!

II.

Tíz év mult el azóta és ismét van december 6-ika. Lendvai Lendvay Mariska viruló hajadonná lón és már semmit sem kérhetett a Mikulástól. A játszás ideje rég elmúlt. Ékszer pedig garmadával birt. Könyvtára már néhány száz kötetre rugott. Vajjon mit is kívánhatott volna a Mikulástól?

— Nos, mondá az anyja, hogy Mariska habozásának hamarosan véget vessen, — a Mikulás ez idén egy bált hoz neked.

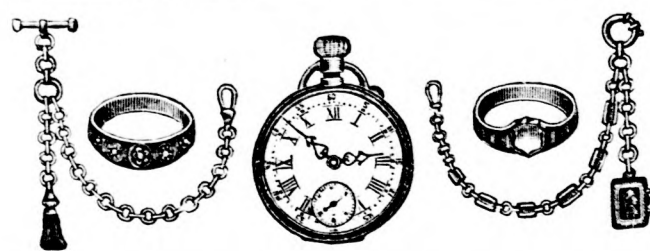
KARÁCSONYI ÉS ÚJÉVI AJÁNDÉKNAK!

OLCSÓ ÉKSZER BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS

KESZLER DEZSO Zombor, Kossuth-utca.

Nagy raktár órák- és ékszerekben, valódi ezüst és china-ezüst dísz tárgyak, berndorf és ezüst evészakálók a legszebb és legolcsóbb kivitelben.

ÁRJEGYZÉK KIVÁNTATRA INGYEN.

7-2

Mai számunkhoz melléket van csatolva.

Öméltósága a főispán úr összes ott gyülekezett kíséretével a vármegye székházából elindulván, a Kossuth Lajos-utcán át a városháza Szent-György-téri kapuján és az udvaron átvonulva, kisebb kísérettel a városháza nagytermében jelenik meg s az ott összegyűlt urakkal lejárva, az ekként teljessé vált menet élén a róm. kath. templomba megy a főbejáraton át.

A római katolikus istentisztelet bevégezése után Öméltósága összes kíséretével együtt a báró Vojnits-utcán át gyalog a görög keleti szerb nagytemplomba vonul s innen az áldás vétele után ismét gyalog a vármegye székházába tér vissza.

Kedvezőtlen idő esetén a templomokba való vonulások — természetesen kisebb kísérettel — kocsin történnek.

III. Délőtt fél 11 órakor a vármegyei törvényhatósági bizottság beiktató közgyűlése.

IV. Délőtt fél 12 órakor Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

Öméltósága a városi törvényhatósági bizottságnak e célra kiküldött és a vármegyei törvényhatósági bizottság és tisztikar csatlakozó tagjainak élén és balján a városi törvényhatósági bizottság küldöttségének vezetőjével a vármegyezházából kocsin a Kossuth Lajos- és Gromon-utcán át a városháza Szent-Háromság-téri kapuján hajtat be s a városháza fölépésőjén megy fel a közgyűlési terembe. Öméltósága a városi közgyűlés befejeztével ugyanazon kísérettel a vármegyezházába tér vissza.

V. Tisztelgők fogadása.

A tisztelgési óhajító hatóságok, hivatalok, testületek, egyesületek, küldöttségek stb. sziveskedjenek ebbeli szándékukat december hó 10-ig Vojnits István, vármegyei főjegyző, rendező-bizottsági elnökkel írásban vagy szóval tudatni, mely alkalommal egyuttal a tisztelgési óhajítók vezetője nevének közlését is kérjük.

A tisztelgők déli 12 órakor a vármegyezháza nagytermében gyülekeznek; a tisztelgés sorrendje meg fog állapíttatni.

VI. Délután fél 3 órakor díszbeidő a „Vadászkürt” termében.

Egy teríték díja 6 korona. Jelentkezéseket vidéken a járási főszolgabíró urak szivesek elfogadni. Zomborban a hatóságoknál és hivataloknál, testületeknél és egyleteknél aláírási ívek állnak rendelkezésre. Ezeket kívül aláírásokat Vojnits István, vármegyei főjegyző, a rendező-bizottság elnöke és Zombor szab. kir. város polgármestere fogadnak el.

A kikélt aláírási ív van, felkéretnek, hogy azt a kitett határidőre beszolgáltatni sziveskedjenek, mert ellenkező esetben az aláírók részére esetleg hely nem biztosítható.

A díszbeidő elmondandó felköszöntők sorrendje meg van állapítva.

1901. évi december hó 11-én esteli 8 órakor barátságos találkozó az „Elefánt” szállóban.

Sándor községe. Széll Kálmán kormányelnök belügyminiszter a múlt napokban a Ház ülésén törvényjavaslatot terjesztett be az iránt, hogy Szabadka városának külterületén lévő Sándor község közigazgatásilag is és az országgyűlési képviselőválasztási jog szempontjából is helyettesse Szabadka városának második kerületéhez. A törvényjavaslat szó szerint ez:

1. § Sándor község Bács-Bodrog vármegyéből Szabadka szabad a királyi városba közigazgatásilag átkebelezetik. 2. § Az országgyűlési képviselőválasztói jog gyakorlása tekintetében Sándor község az ókanizsai választókerületből Szabadka városi II. választókerületbe az 1903. évi január hó 1-én kezdődő joghatályllyal átkebelezetik. 3. § E törvény végrehajtásával a belügyminiszter bízatik meg. Széll Kálmán, a belügyminiszterium ideiglenes vezetésével megbízott m. kir. miniszter-elnök.

A terjedelmes és a község történetét, az átkebelezési ügy egész geneziát és fejlődését pontosan részletező indoklás kifejti, hogy az 1513 lakossal, ezek között 94 országgyűlési képviselőválasztóval bíró község ezen átkebelezése sem az érdekelt törvényhatóságok lakosságának, sem az érdekelt választókerületek választói-nak számarányaiban lényeges változást nem fog előidézni. Sándor község Szabadka városa belterületének a szomszédságában és külterületének a közepén fekszik, úgy, hogy a községnek határa egyetlen ponton sem találkozik Bács-Bodrog vármegye területével, amelyhez pedig közigazgatásilag tartozik. A község ugyanis a város egyenes tiltakozására s a helytartótanácsnak 1799. évi november 12-én kelt határozott utasítása folytán telepedett itt meg s Szabadka városa már eddig három ízben sürgette volt részben a törvényhozásnál, részben a helyi kormányzatnál az átkebelezést.

Es most már elkérlethetlenné vált állatforgalmi és állategészségügyi szempontból is, továbbá azért is, mert a község a város belterületétől 1. ellenben a járási székhelytől, Topolyától több, mint 30 kilométernyire fekszik s ennél fogva a község az életviszonyok tekintetében teljesen Szabadkához fűződik. Az átkebelezés pedig annál könnyebben történhetik, mert a községi lakosokra háromlöt köztérhek, a rájuk eső előnyök dacára az átszétválással egyáltalán nem emelkednek.

Az egyesítésnek szükségszerű folyamánya a választókerületi átszétválás, mert sehogyszem volt indokolható, hogy Szabadka választóközösségének egy része ne helyben, hanem a 30 kilométernyire eső Ókanizsán szavazzon. Ha a község a megye valamelyik más kerületébe tételnek, akkor a tényleges átszétválás már a jövő év január elszejével megtörténhetnék, mert hiszen csak a község választói névjegyzékének áttételéről volna szó, de Sándor község ezúttal Szabadka II. választókerületébe fog tartozni, ahol más a ceuzus s így a névjegyzék egyszerű áttételével a kérdést itt megoldani nem lehet, ezért lép az átkapcsolásnak csak 1903. évi január 1-én joghatályba.

Munkatervék.

(P. C.) A kereskedelemügyi miniszter indoklása a jövő évi költségvetéshez a kereskedelemügyi minisztérium mostani vezetője működésének és törekvésének oly képét állítja élénk, mely lebilincsel és serkent. Szinte látjuk, mint veti el a miniszter az ország minden részében a magot, mint csirázik az már is az országban s ígér gazdag aratást. Szinte gigantikusnak kell neveznünk azt a munkást, melyet Hegedűs Sándor kitűnő, ambiciózus és lelkiismeretes munkatársakból álló táborkarával az iparfejlesztés terén végez. A ki azt hiszi, hogy az ide vonatkozó tevékenység főképen új iparvállalatok részére állami kedvezmények adásából áll, az alaposan téved, mert a gyáripár előmozdítása csak egy része a munkatervnek, még pedig nem a legnehezebb része.

A legnehezebb feladat nemcsak nálunk, ha-

nem az egész világon hanyatló kisipar felsegítése.

Nem tudozunk, ha azt állítjuk, hogy e probléma megoldásához a rendes hivatalos ész nem elég és hasznosat teremteni csak a genialitás képes, mely a lehetetlennek látszó is lehetségessé teszi. Ezzel a genialitással találkozunk mindama koncepciókban, melyeket a kereskedelmi miniszter a nagyon fenyegetett ipar megmentésére tervezett, s őszinte örömmel meg lehet már most állapítani, hogy a munka és fáradság nem hiába való és hogy a választott utakat céloz vezetnek. Ide csatlakoznak az új háziiparok létesítését célzó akciók, a mi mellett főképen az adott előfeltételekre fordítanak gondot, hogy elhibázott kísérletek ne történjenek s a lakosságot csalódásoktól megkíméljék.

A gyakorlati tevékenységgel együtt halad a szakismeretek terjesztése, szakiskolák felállítását és fenntartását, vándortanítókat, utazási ösztöndíjak, muzeumok felállítását és kiállítások tartását. És mindezt 1.900.000 korona aránylag csekély összeggel valósítják meg, mert ennyit irányzott elő a miniszter a jövő évre.

Megjegyzést érdemel még, hogy a kereskedelemügyi miniszter költségvetésében a munkásvédelem számára új rovat van és e cim alatt 74.000 korona van előirányozva.

Az ország valamennyi gazdasági ágának előmozdításához a leghatalmasabb eszköz, az államvasutak — mint tudjuk — a kereskedelemügyi minisztérium kormányzata alatt állnak. 168.359,860 K kiadással 246.400,000 K bevétel áll szemben. A rendes kiadások a folyó évre előirányzott kiadásokkal szemben 3.852,780 K emelkedést mutatnak, melynek nagyobb részét a külső szolgálatot teljesítő személyzet elkerülhetlenné vált szaporítására kell fordítani, hogy annak az okvetlen szükséges pihenő időt meg lehessen adni, mi által a forgalom biztonságát fokoztatik.

A beruházások közül különösen kiemelendők a fumei kikötő kiterjesztése, kisebb magyar-horvát kikötők kiépítése, valamint a budapesti kereskedelmi kikötő és mesterséges vízi utak hálózatának előmozdítása.

A kereskedelemügyi minisztérium messze-kiterjedő egész működését, a mint azt a költségvetés és a valóban mintaszerűen kidolgozott indoklás visszatükrözi, természetesen nem lehet egy cikkely keretében kimerítően tárgyalni, de utalni akartunk arra, hogy a kormány és főleg az ipar, kereskedelem és közlekedés fontos gazdasági érdekeinek öre, Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter ime még ily válságos időben is nemcsak hogy el nem vesztí a bátorságát, hanem még fokozza is tevékenységét és minden akadály dacára az őrizetere bizott egész területen segítő kézzel beavatkozik, új alkotások alapjait rakja le, már fogatlanba vett alkotásokat tovább épít és lankadatlan kedvvel, fáradhatatlanul dolgozik.

A tejszövetkezetről.

Galambos Sándor ó-becsei földbirtokos a tejszövetkezetek bugó előbarciosa vasárnap délután a városháza nagytermében előadást tartott a tejszövetkezetekről.

Ez alkalomból közöljük imitt Galambos Sándornak a vármegyei országgyűlési képviselőkhöz intézett nyílt levelét:

Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ur ó excellenciája programjának egyik sarkalatos pontja az, hogy a közép- és kisbirtokos osztály hathatós támogatásban részesüljön, mert ez osztály széles e hazában mindentitt „tönkre menő félben” van.

Ezen programjának megvalósítása körül többek között nagy gondal ápolja az alakuló tejszövetkezeteket, mert tudja, hogy a tejszövetkezetek fogják képezni azt az emeltyűt, mely gazdáinkat siralmas állapotukból kiemelni képes lesz.

A tejszövetkezetek hivatása volna megteremteni a belterjes gazdálkodást, az által, hogy nagyobb súly fektetessék az állattenyésztésre, melynek következménye leend a takarmány termelés és ebből kifolyólag állatállományunk megszorodása és értékének emelkedése.

De emelkedne fentiek következtében természetünk többlete is, mert a jobb takarmányozás nemcsak jobb, szebb, és értékesebb jóság állományt teremtené, hanem értékesebb takarmány, értékesebb trágyát is produkál és ez emelne természetünk hozamát és földünk értékét is. Nagyságos Uram! Olyan láncolata ez a helyes és biztos kibontakozásnak abból a siralmas állapotból, melyben közép- és kisgazdáink sanyilódnak, hogy ennek támogatása nem csak emberbaráti dolog, hanem hazafői kötelesség is.

Hogy a tejszövetkezetek milyen hatással van a mezőgazdaság jövedelmezőségének fokozására, egy-két külföldi példával kell, hogy illusztráljam, Olaszország tejszövetkezetekből produkál 128 millió koronát.

Svédország	460
Franciaország	506
Németország	1900

1900-ban 650 millió klg. vajat, 135 millió klg. sajtot, 110 millió korona értékben nyerstei bevételt. Amerika tejszövetkezetekből összes értéke meghaladja a 2 milliárd 780 millió márkát.

A kis picike Dánia tejszövetkezetek kivitele értékben nagyobb összeg mind hazánk összes buza, liszt és egyéb őrlményeinek kiviteli értéke.

Bált! Mariska nem igen szerette a világot, de azért az ajánlatot mégis csak lelkesedéssel fogadta, mert tudta, hogy Szigeti Anreli, a híres és tehetséges festőt, kivel nem rég megismerkedett és ki igen élénk benyomást tett rá, is meghívják.

Ugy látszik, hogy már láttam valahol — mondá mindig, ha rá gondolt, tőprekénve — de hol és mikor?...

Szigeti is megjelent a mulatságon és Mariskával is táncolt. Tánc után, epen egy keringőnek vége volt, azt kérdezte tőle:

— Mi baja van ma? Olyan magába zárkózott! — miután Szigeti néman karját nyujtva, helyére vezette. — Hiszen annyira gondolatokba merült, hogy feltűnik. Unatkozik talán?

— Oh! Ments Isten kisasszony, felelé nevetve, különben sem fűze engemet az unalom nagyságáig. De a december 6-ikának esteje mindig felzgat, mert egy esemény evfordulója, mely egész életemre irányadó volt és ezt át is alakította.

— Akkor persze!... De szabad ennek jelentőségét nekem is tudnom?

— Egész történet ez kisasszony, melyet szives örömet elmondanék, ha türelme lesz azt meghallgatni. Es mivel Mariska még nógatta is a beszélésre, azt mondta el neki, a mivel elbeszélésüket kezdtük.

— Tulboldogan tértem vissza szerény bajlékunkba — folytató — anyám osztotta örömet és hosszú idő óta először láttam nevetni. A szegény asszonynak annak idején kemény megpróbáltatáson kellett keresztüll mennie. Kedves atyám hosszadalmas betegsége folytán nagy nyomorba jutottunk, valamennyi segédforrásunk kiapadt, néhány butordarabon kívül, semmink sem volt már. Gondolja meg tehát mélyeség bámulatunkat, őrtült örömtüket, midőn megbecsülhetetlen festékes dobozomat kinyittem, abból egy 50 forintos bankó kibüilt. Mikulás ajándéka szerencsét hozott nekünk. Atyám meggyógyult és ismét ellátható hivatalát, ugy hogy lassanként ismét zöld ágra vergődöttünk és néhány kűzdelmes év múlva ismét jóléte jutottunk. Eme jólét megengedte aztán ama ellenállhatatlan vágyam kielégítését, mely festői pályára vontozott és melyet drága festékes dobozom segítségével készítetté pingálásával kezdettem meg. Érti-e most nagyság, miért vagyok izgatott Mikulás napján?

Mariska elpirulva az indulattól, emelte fel hozzá buzavirág kék szeméit és kérde:

— Nem látta többé viszont azt a kis lányt, ki önnök azt a festékes dobozt adta?

Persze, hogy hangja remegett és nagy megerőltetésbe került a kérdést feltenni.

— Nem, soha! De 10 év alatt az ember nagyon is megváltozik. És ki tudja, megismerném-e azt a gyermeket, ki má már boldog feleség lehet.

— Nem bizonyos! — felelé mosolyogva Mariska. Örtülne, ha viszontlátná?

Aurel gondolkozott egy keveset, aztán határozottan felelé: nem. Nagyon kellene magamat szégyenlenem, miután megbecsülhetetlen jóságát semmivel sem tudnám meghálálni. Szerettem volna neki szívemet, életemet, nevemet felajánlani; azt folytonos munka által méltóvá tenni legbőbb vágyam lett volna. De most, miután önt láttam, nem tehetném többé.

Mariska erre vidám kacagással felelt és egészen zavarodottan vezeté anyjához.

— Édes anyám — mondá bizelkedve — te mindig azt mondatd, hogy magam válaszak férjet, ha tisztességes, jószívű és intelligens lesz. Találod e Szigeti urban e három tulajdonságot?

Lendvayné gondolkodott egy kissé és így a rögtöni válaszszal adós maradt. Mariska azonban kezét a következő szavakkal tette az ifju kezébe: „Ez Mikulás akarat!”

— Oh! — kiáltott fel Szigeti — most végre megismertem és oly hosszú időn át nem tudtam szeretni.

Néhány szóval felvilágosították Lendvayné, ki teljesen megelégedve mondá:

— Nem bánom, hadd legyen, mert a Mikulás hozott össze benneteket és nekem nem áll módomban az Ég terveihez beleavatkozni. Majd meglátjuk, hami-sabbak e a szentek, mint az emberek, mondá tréfálva Lendvayné, ha házassági ügyekbe is beleavatkoznak!

Holzmann Ignác.

Képzeltük el az állományának értékét, a nokat, melyek a lefűt keletkeznek a sertés elképzeltük, akkor az hogy mi kizárólag a tejtermékeink értéke, állítottunk, vajban a 1897. évi értéke 1898. " 1899. " 1900. "

tebát mi, a kik büszkék a kultur államnak, a hol száz és száz millió tudunk csak kimutatni.

Nagyságos Uram! ország kigazdái puszt köztudomásu dolog az behozott, ha nem is helyen némi javulás tá. Nem szokasom a tapasztalásból, hogy a nak uevezett „Bacska” megélni és ne adja a jek, de 10 év alatt, ha támogatásban, annyira vándorlás, mely mar arányu lesz, hogy akko fog bizonyulni.

En büszkén vall az apostoloskodó a tejsz fázadozom nem is res hogy hazamnak szolgá örömmel tölti el, de vi ream az a meggyőződés ságom, szivogatom, a f tása mind hiába, mert nem érhetjük el, és pe kis birtokosainknak n tejszadasagot teremni kipiszította a jóság a felosztása.

Nincs, mert a leg a belterjes gazdálkodá terelés.

Nem követhette p nem voltak, mert abhoz zetek és mert „lítették

Rossz termések, ro nagy adók, és még nag gazdáink minden jóra Nem messze az a és kisbirtokosok!

En átértem és átér mert közvetlen közelő által tudom, látom, tapaszt a kisbirtokosok több n hasonlóan a szalmazsá reményusgár, mely ket újabb erőt, kitartást é

Mikor én végig tartottam előadásimat, tattal hallgaltott, mivel tudtam nekik lerajzolt

Hittek, mert én i melyeket hirdettem, test Azonban csalódtam Csálódtunk azért, hogy virágzó tejszadasa

Az előfeltételek le szaporítása. De miből Kiszgazdáinknak rossz bornaja van, de t tehenet, mely alapját ké ját a megélhetésének. értékeeseb trágyájana

tejsz bevételeinek stb. st. Vegyen kölesün! — Azonban szegény en Nem kap kölesűnt es a Tiltja a törvény! Err akkor, mikor a kis köz sokra kötelezett vállalat akkor hogy ne volna u

En folytatni nem sivar, süttet és vizsgá szívet bánatán meg hiszem és meg vagyok virágzó tejszadasa helyzettikből.

Virágzó tejszadasa érhettünk el, ha annak Ennek pedig az meg vármegyénkben, n importálunk, illetve 200 hitelt nyújthatnánk.

2000 drb telenb Ez átalakítja egész ga kiszgazdáink jólétét, b bizalmát egy szebb és

De kiadja meg ez A pénzintézetek ezek támogatják a keres ják jó drágán a gazda jólétének előmozdítása

Nagyságos Uram! kat áldozni már a nagy ben, ha most is 20 vagy a válságba jutott gyári a segélyt a kiszgazdák néznek.

Tejszadaság és a sorsa a kivándorlás va Levelem elején na a tejszadaság milyen t ilyen hatalmas példák e gazdaság ereje a meo akkor itt az ideje, hogy a kiknek szavuk nyom

En tudom, látom, mert érintkeztek a néps

Képzeltük el ezen virágzó tejjgazdaságok állományának értékét, és képzeltük el azt a külön hasznokat, melyek a lefőlözött sovány tej értékesítéséből keletkeznek a sertés és borjú nevelés útján, és ha ezeket elképzeltük, akkor szégyenkezve hivatkozhatunk arra, hogy mi kizárólag agrikultur állam vagyunk, mert a mi tejettermékeink értéke, melyet a szövethetek útján előállítottunk, vajban a következő számokat tüntetik elő:

1897. évi eredmény	539.282 korona
1898. " " "	1.153.456 " "
1899. " " "	2.327.202 " "
1900. " " "	4.285.359 " "

tehát mi, a kik büszkén valljuk magunkat kizárólag agrikultur államnak, a felsorolt számokkal szemben, ahol száz és száz millió bevételekről van szó, 4 milliócskát tudunk csak kimutatni.

Nagyságos Uram! Köztudomású dolog, hogy Magyarország kisgazdái pusztuló félben vannak mindenütt, és köztudomású dolog az, hogy ott, ahol a tejjgazdaságot behozták, ha nem is minden községben, de számos helyen némi javulás tapasztalható.

Nem szokásom a nagyítás, de tudom azt közvetlen tapasztalásból, hogy a tejjel és mézzel folyó, Kanaának nevezett „Bácskában“ a kis gazdák alig-alig tudnak megélni és ne adja az Isten, hogy jóslásom beteljesedjék, de 10 év alatt, ha sürgősen nem részesítenek kellő támogatásban, annyira tönkre mennek, hogy az a kivándorlás, mely már is kezdetét vette, olyan nagy arányú lesz, hogy akkor már a segélyakció „elkészítettnek fog bizonyulni.“

Én büszkén vallok, hogy immáron három év óta apostolokodok a tejjszövetkezetek ügyében és ha bár fáradozásom nem is részestül elismerésben, az a tudat, hogy hazámnak szolgálatokat teszek, az én lelketem örömmel tölti el, de viszont mélyen elkeserítőleg hat reám az a meggyőződés, miszerint kintartásom, buzgóságom, szívósságom, a felsőbb hatóságok szives támogatása mind hiába, mert azt a célt, melyet elérni óhajtunk, nem érhetjük el, és pedig azért, mert sajnos, közép- és kis birtokosainknak nincs jószág állománya; és enélkül tejjgazdaságot teremteni lehetetlenség. — Nincs, mert kipusztította a jószág állomány nagy részét a legelők felosztása.

Nincs, mert a legelők felosztását nem követhette a belterjes gazdálkodással karöltve járó takarmánytermelés.

Nem követhette pedig azért, mert arra kitanítva nem voltak, mert ahhoz szükséges tőkével nem rendelkeztek és mert „hiteltük“ sem igen van.

Rossz termések, rossz árak, a legelők felosztása, nagy adók, és még nagyobb pótdadók tehetetlenné tették gazdáinkat minden jóra való akcióval szemben.

Nem meszsze az az idő, amikor nem lesznek közép- és kisbirtokosok!

Én átértem és átérzem ezen szomorú állapotokat, mert közvetlen közelről, ezekkel való érintkezésem által tudom, látom, tapasztalom, hogy kaszokodnának a kisbirtokosok több mint 80 % a a vízbe fuladozóhoz hasonlóan a szalmaszálhoz is — de nincs sehol egy reménység, mely kétségbeesés helyzetükben nekik újabb erőt, kitartást és bátorságot adhatna.

Mikor én végig jártam Bács vármegyét és megtartottam előadásaimat, a községek apraja, nagyja általában hallgatott, mivel hogy egy szebb és jobb jövőt tudtam nekik lerajzolni.

Hittek, mert én is hittem, hogy azok az igék, melyeket hirdettem, testté fognak válni.

Azonban csalódtak, — és én is csalódtam.

Csalódtunk azért, mert az előfeltételek arra nézve, hogy virágzó tejjgazdaságot teremtsünk, hiányoznak...

Az előfeltételek legsürgősebbike állatállományunk szaporítása. De miből?

Kisgazdáinknak néhány hold földje, 1—2 drb rossz bornaja van, de nincs pénz, hogy vehessen egy tehenet, mely alapját képezné jószágállományának, alapját a megélhetésének, alapját takarmánytermelésének, értékebbé tragájának; többlet terméseinek, egy kis tej bevételének stb. stb. ...

Vegyen kölcsön! Ezt felelik nekem is, nekük is. — Azonban szegény embernek szegény a szerencséje is. Nem kap kölcsönt csak „uzsora kamatra.“ Nincs uzsora! Tiltja a törvény! Erre ez a rendes válasz. — Amde akkor, mikor a kis községekben a nyilvános számadásokra kötelezett vállalatok is 15—16% kamatot szednek, akkor hogy ne volna uzsora?

Én folytatni nem akarom ezt a képet, mert oly sivár, sötét és vizsgálatlan, hogy csak nagyságos Uram szívét bántanám meg vele, azonban én tudom, érzem, hiszem és meg vagyok róla győződve, miszerint egy virágzó tejjgazdaság kiemelhetné gazdáinkat siralmas helyzetükből.

Virágzó tejjgazdaságot azonban csak akkor és úgy érhetünk el, ha annak alapját megfektetjük.

Ennek pedig az alapját csak úgy fektethetjük meg vármegyénkben, ha legalább 2000 drb szép tehenet importálunk, illetve 2000 drb tehenre kis gazdákunkat hitelt nyújthatnánk.

2000 drb tehenből 10 év alatt 100,000 drb lesz. Ez átalakítja egész gazdasági rendszerünket, biztosítja kisgazdáink jólétét, fokozza adóképeségét és emelnie bizalmát egy szebb és jobb jövő iránt.

De kiadja meg ezt a kölcsönt?

A pénzintézetek? Ezek a gazdákkal nem törődnek, ezek támogatják a kereskedelmet és ipart és leszámítolják jó drágán a gazdák váltóit; — de a mezőgazdák jólétének előmozdítása foglalkozási körükön kívül áll.

Nagyságos Uram! Ha lehetett volna milliókat és milliókat áldozni már a nagy vállalkozók és gyárak érdekében, ha most is 20 vagy 40 millióval akarják segíteni a válságba jutott gyári ipart, lehetetlen, hogy megvonják a segélyt a kisgazdától, a kik a végelpusztulás elé néznek.

Tejjgazdaság és állattenyésztés nélkül kisgazdáink sorsa a kivándorlás vagy a koldustarisznia.

Levellem elején rámutattam arra, hogy külföldön a tejjgazdaság milyen horribilis hasznokat hajt és ha ilyen hatalmas példák előtt állva, bebizonyosodott a tejjgazdaság ereje a mezőgazdaság összes ágaira nézve, akkor itt az ideje, hogy emeljék fel mindazok szavukat, a kiknek szavuk nyomatékkaal bír.

Én tudom, látom, hallom, tapasztalom a bajokat, mert érintkezek a néppel és így kötelességem felzár-

olni. Különösen kötelességem azért, mert buzdítást, lelkesedést, kitartást önt belém megyénk gazdasági egyesületének igen tisztelt elnöke, nagys. Latinovits Pál ur.

Bevallom igaz magyar őszinteséggel, ha nem tudnám, hogy Latinovits Pál ur velem érez, ha ő engem nem bízna, akkor az én kitartásom, lelkesedésem is csüggedne, mert bizony, bizony, a bácskai tejjszövetkezeteket csak a folytonos lelkesítés tartja fenn és ha nem reménylenék, hogy „tehenkölcsönökkel“ segítve lesz rajtuk, már nagy része rég feloszlott volna.

Óriási fontossággal bír ez a csekélynek látszó ügy, azért voltam bátor levellemmel tájékoztatni nagyságos képviselő urat, hogy tájékozzát nyerve, nagys. Latinovits Pál ur által egybehangzó értekezleten résztvenni méltóztassék, mely küldöttséget menesztene néhány tejjszövetkezeti elnökkel egyetemben Latinovits Pál ur vezetésével Darányi Ignác földmívelési miniszter urhoz azon alázatos kéréssel, hogy a bácskai tejjszövetkezetek tagjai részére legalább félmillió korona értékű tehenkölcsönt adni kegyeskednék, mert csak ilyen hathatós segélyvel lehet Bacs megye kisgazdáinak sorsán gyorsan és biztosan segíteni.

Es kértük kell öngyméltóságát, hogy Bács Bodrogh vármegye Gazdasági Egyesületének a tejjgazdaság érdekében kifejtett és kifejtendő működésének költségei és kiadásaira éventé 4000 korona segélyt nyújtsion, hogy képessé tegye ezen nagyfontosságú ügyben erélyes és folytonos agitációnak a kifejtésére.

A tehenkölcsönök mikénti elhelyezésének részletkérdései a vármegyei Gazdasági Egyesület feladata leendő.

Azon reményben, hogy nagyságos képviselő ur ezen tájékoztatómat szívesen fogadja, maradtam kiváló tisztelettel Galambos Sándor, Bács Bodrogh vármegye Gazdasági Egyesületének tejjgazdasági megbízottja.

Baromfitenyésztésünk.

Napról-napra szaporodó tejjszövetkezeink fennállhatóságának egyik főfeltételét képezi a lefőlözött tej értékesítése. A lefőlözött tej mint tápszer megbecsülhetetlen értékű a szegényebb nép osztályra nézve. Ma már azonban nagyon sok községben a nyári tejet fejnek, hogy a lakosság csak egy csekély részét képes elfogyasztani a beléle nyert lefőlözött tejnek, miért is annak literjét alig 2 filléren tudják értékesíteni. Ellenben ha baromfiállományunk oly nagy volna, hogy annak hizlaltására fel lehetne használni egész tejtermelésünket, ugy a lefőlözött tej literje 5—6 fillért is jövedelmezhetne, mi igen előnyös és igen jelentékeny bevételi különbséget eredményezne.

Sajnos azonban, baromfiállományunk ezidőszerint még igen kicsiny, minőségére nézve silány s legnagyobb része nem nálunk hizlaltatik fel, hanem soványan kerül Bécsbe, hol azután felhizlaltatik s mint osztrák baromfi jön kivitelre. Így azután mi a baromfiért is jóval kevesebb pénzt kapunk s a lefőlözött tejet is a moslékhoz öntjük.

Igaz ugyan, hogy az utóbbi években létesült Szabadkán két nagyobb szabású baromfi hizlaltó telep, melynek mintájára a vidéken is rendeztek be néhány hizlaltót; ezek azonban korántsem képesek megfelelni a mindtöbb oldalról jelentkező keresletnek, másrészt meg folytonos felszólamlások és kifogások érkeznek külföldről a szállított áru minősége ellen.

Ezen bajokon segitendő, mindenekelőtt javítani kell baromfiállományunk minőségét, azután pedig tetemesen szaporítani s odahatni, hogy egész tenyésztésünk itthon hizlaltassék fel.

Baromfiállományunk javításának nagyfontosságát a kormány már rég belátta s e cél érdekében a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja a tenyésztő gazdáknak. Több évi kísérletezés eredményeként meg lett állapítva, hogy melyek azon külföldi nemes baromfi fajok, melyek legalkalmasabbak baromfiállományunk minőségének javítására. A földmívelési miniszterium e fajokat be is szerezte, azokat az állami nemes baromfi tenyésztő telepeken nagy gondnal tenyésztik s azok himeit teljesen ingyen osztja szét a tenyésztő gazdák állományának javítása céljából.

A tapasztalat azonban azt mutatta, hogy a baromfiállomány javításánál csak úgy érhető el a megkívánt eredmény, ha egész községek szövethetnek e célból. Egyes baromfiudvarokon tett kísérletek nem váltak be, mert a mi közönséges baromfi fajtáink himei sokkal élénkebbek, sokkal erősebbek, mint a nemesfajuké s elűzik, sokszor pedig el is pusztítják azokat. A földmívelési miniszterium tehát, hogy a siker teljesen biztosítva legyen, csak oly feltétellel ad nemesítés céljából alkalmas himeket, ha egész községek tenyésztői kérelmezik azt s kötelezik magukat, hogy a közönséges himeket államköltségen oda szállítják, ahol azokat a miniszterium értékesíteni kívánja. Ily módon egész községek megszabadulnának az eredményt veszélyeztető közönséges himektől s az állomány javulásával a bevételek is folyton emelkednének, mert a szép, ugynevezett pecsenyebarmomfiért a külföld suly szerint is többet fizet, mint a közönségesért.

Azáltal pedig, hogy egyes községek a nemesítés folytán jelentékeny keresetforráshoz jutnának, csakhamar szaporodnának a tenyésztők száma is, ugy hogy idővel elérhető az a piacok is, melyek ezidőszerint hiába kérnek tőlünk baromfi-

Dacára baromfitenyésztésünk fejletlen voltának, az elmúlt évben a baromfi és tojáskivitelből közel 72 millió korona bevétele volt az országnak. E szép eredmény minden szónál ékeesebben és meggyőzőbben bizonyítja, hogy ezen keresetforrásunkat fejleszteni s azt mindjobban kiaknázni a legsürgősebb, legfontosabb feladataink közé tartozik.

A községi elöljárók, tanítók és lelkészek mielőbb indítsák meg tehát a mozgalmat az iránt, hogy községük tenyésztői az állam által nyújtott kedvezményt minél előbb igénybe vegyék s ha ez iránt kellő megállapodásra jutottak, ugy forduljanak Bagáry Kálmán szegedi kerületi m. kir. állattenyésztési felügyelő urhoz, ki ügyükben készséggel fog eljárni.

Folytonos gazdasági válságainkból csak ugy gázolhatunk ki, ha jövedelmi forrásainkat mindinkább szaporítjuk. Új jövedelmi forrásaink közt a baromfitenyésztés első helyen áll, mert nincs egy oly gazdasági ág sem, melynél a befektetett tőke és munka oly dus jövedelmet hozna, mint az okszerű baromfitenyésztésnél.

Addig is azonban, mig sikerül baromfiállományunkat javítani és szaporítani, iparkodjunk odahatni, hogy a kivitelre kerülő baromfiak itthon hizlaltassanak föl, hogy ezáltal szépen fejlődő tejjgazdaságunkat mindjobban föllendítsük.

Székely A.

Színház.

Hétfőn Sardou kitaláló vigjátékát, a **Váljunk** el-t adták másodszer. Az előadás nem maradt az elsőnek mögötte. Markovits Margit ma is elemében volt, sőt művészi képességének minden erejével igyekezett Cyprienre nehéz szerepében tökéleteset nyújtani. S ez a törekvése különösen a II. felvonásban sikertült, ahol a darab tendenciája cselekvényben s nem — mint a III. felvonásban — szóban nyilvánul. A hazasság felbontásáról szóló törvényjavaslat megszavazásának hírére oly igaz bensőséggel, oly megkapó hűséggel játszott a házasság bilincseiből megszabaduló asszony fölébredő szerelmét férjéhez, hogy szinte megdöbbsen ez életigazságnak ilyen hű rajza. S ez alkalommal főleg arcjátékának a legapróbb árnyalatokat is hiven visszatükrözőtető kifejezését kell dicsérnünk. Ha már összehasonlítást akarnánk tenni a két előadás között, Baghynak mai alakítását az előbbinek föléje kell helyeznünk. De Prunelles minden részletében finoman kidolgozott, lélektanilag átgondolt szerep volt. A mellékszereplők nem sokat ronthattak az élvezetes játékon. De annál bővebben gondoskodott az élvezet megrontásáról a p. t. publikum azon része, amely versenyt sug a sűgőval vagy pedig azokkal a bizonyos összejövetelekkel téveszti össze a színelőadásokat, a melyeknek egyik elengedhetetlen kelléke a kávé. Igen tisztelt hölgyeim! A kávé megdrágulásáról terjesztett híreket illetékes helyről megcáfoltak. Ne pocékolják el tehát érdekes megbeszélési valóikat ezeken az unalmas színházi estéken!

—ka.

A bécsi walterkirály, Strauss Jánosnak kedvelt, de már régi vig operettjét, a **Furcsa háboru**-t adták kedd este. Egy zenés bohóság a boldogult rococo korszakból, mikor asszonyok vitték a kormányt, meg a hadvezéri pálcát, az apró doudez fejedelmek pedig egy ballétáncosné kedvéért hadaikat mozgósították. Így kerülnek szembe Massa vára előtt a genuaiak vezére, Umberto Spinola ezredes (Békéfy) a carrarai herceg unokanővével, Violetta-val (Pálffy Nina), ki parasztemenyecskének öltözködve akar az ostromolt várba eljutni. Tervét kutyogó unokáccsa, Sebastiani marchese pletykálja tönkre, ugy, hogy ott marad a női váraparancsnok a genuaiak táborában. Persze beleszeret a daliás ezredesbe, ki esel útján egybekel vele, mint a limburgi herceg helyettese. Utóbb egy jámbor tulipán-hagyma-kereskedőt (Szalóki) szerepeltetnek limburgi hercegeként, kinek kardos menyecskéje (B. Koppan M.) aztán kibogozza a hálót, visszaszerzi férjét, Violetta-t meg az ezredes boldogítja.

A frissen haladó vig történetet egy pattogó, melodikus harsogó zene teszi még élvezetesebbé. A walterkirály híres zenéje, telve elevenséggel, könnyen énekelhető áriákkal és népszerű fordulatokkal.

Az előadás nagyon lanyhán folyt, valószínűleg az tires nézőtér kedvetlenítette el a szereplőket. Ezek közül azonban a jobbák mégis megállták és pedig jól helytűket, csak a rendezés volt gondatlan és hibás. Pálffy szokott elevenséggel játszott és énekelt. Békéfy snajdig ezredes volt, ki gyönyörűen énekelt. Kiváló tisztest aratott Ladislay marcheseje és Kathriné mint Artemisia hercegné; dalaikat megismételnök kellett. Kathriné, ki tan most másodsor szerepelt, nagyon temperamentumos, ügyes színésznő, friss és biztos játékkal. Szalóki Balthazárja magyar német-holland jargonjával hatott, Békéfy né szépen énekelt. A zenekar azonban oly erősen játszott, hogy sokszor a szereplők hangját tulharsogta. Szelidebb, diszkréttebb játékot kérünk.

—ll.—

A szipadi batásoknak alig van leleményesebb és alaposabb ismerője, mint az öreg Sardou, a francia „halhatatlanok“ egyike, kinek nagy hírű drámája: **Fedora** kimozdithatatlanul belefészkelte magát ugy a nagy, mint a kis színházak műsorába. Nálunk szerdán, dec. 4 én adták, még pedig óriási sikerrel. A címszereplő a társulat kitűnő tagja, Markovits Margit próbálkozott meg és szép alakításával zajos tetszést aratott. Rendkívül nehéz ez a szerep, mert a női szenvedélyek egész nagy skáláját öleli fel: a kesergő fájdalom, a féktelen boszuvágy, az önfeléd szereltem, az egyre fokozódó aggodás és a késői megbánás heves érzéseinek csudálatosan gazdag vegyülékét. A vulkanikus erővel kitörő szenvedélyek mellett ott találjuk a nő kigyói simlékenységét, ravasz és számító behizelgését és csalfa simulélcset, de ott láttuk mindezt Markovits játékában is, mely csak egyes apró-

kéntes
nyug-
n kitil-
ekéből
tői ki-
gadják

közön-
te tiszt-
adta,
Dán —
ebános
abecst-
folya-
zség, a
onokaik
szivből
adott
zeretett
teletért,
y mint
nködni
tann-
legedes
nban a
ndékek
asa oly
epeltet,
em egy-
meg a
latairól
remek-
nevelés
y nem
iskolai
gördít,
k okál
egyház
nek be-
nemes
i neve-
nek, az
es gyfi-
yenged
es mű-
stíletek
ismert
s, hogy
s aldó-
an haza-
zt, amit
sten el-
es köz-

ni lakos
yminisz-

l írják :
s Istvan
gat. Vá-
teendőit,
k. Hogy
t sejtik,
t látszik
t kapta
at, hogy
ag miatt
ban tör-
tegyeji
loptak,
lak el a
kat Bar-
passzusz
nek si-
Bartus
kisértek
etteseket
helyezte
Bartus
t, hanem
mozaszt.
l írják :
rmegyei
en fel is
egyleti
míg az
g arról,
y legyen
au meg
munka-
anulja a

honvéd-
jegyezte
zombori

es-társág
nografiai
a pálya-
Kovács
erő bira-
atározta,
— mely
att nagy
t, gazda-
mber hó
ngonics-
ratainak,
rti nagy
történe-
gazdag
telteknek
elhető a

ése. Mi-
elentesek
k megfe-
zter utá-
k figyel-
li tavaszi
szíki
illetékes

A kisasszony regénye. Vasárnap egy szabadkai kisasszony regényes esete foglalkoztatta a szegedi rendőrséget. Az eset a következő: Jójárt Illésné rokusi születésű vasárnap egy halványarcú kisasszony állított be. — En Kiss Ella vagyok — ugymond. Beteg vagyok és itt szeretnék lakni. Jójárné lefektetette a beteg leányt a vendégszobába. Néhány óra múltán ugyanazon szobában megjelent a kelepelő madár. Egészséges gyermekirás verte fel a lakás esődjét és Jójárné vigasztalta a leányt, hogy jóra fordul minden. Reggelre kelve bezeg megszéppent az asszony. Az alvó gyermeket ott találta maga mellett. A másik szoba pedig üres volt és az ablaka tárva-nyitva. Ella kisasszony eltűnt. Magyarazatul az asztalon levélkét hagyott a következő tartalommal: „Asszonyság! Mire e sorokat olvassa, én már halott vagyok. Belegrokk a Tiszába, mert a szegényt nem bírom túlélni. Gyermekemet ne hagyja el. Az Isten adja meg, öleli Kiss Ella.” Jójárné a levéllel azonnal sietett a rendőrséghez, mely nyomban kutatni kezdte a kisasszonyt, akire estig rá is akadtak egy alsóvárosi rokonánál. A kisasszony nem ugrott a Tiszába, hanem rokonához menekült. A rendőrségen azt vallotta, hogy egy szabadkai szegény kereskedő leánya.

Furfangos családok. Sikertült vásári komédiát játszott el a legutóbbi palánkai vásáron két agyafurt gonosztevő. Paragáról jött be a vásárra kétszázit pengőforinttal a bugyellárisban Kriszta Józso módos gazda, hogy télire egy-két tehénkét vegyen a házhoz. Járt-kelt a nagy emberáradatban s erősen szemügyre vett minden szarvas jószágot, meg megismogatta a jámbor állatokat, sorra nézte a fogakat, még a szemüket is gondosan megvizsgálta, alkudozott a maga módján, de csak nem sikerült a vásár. — Tehenet akar venni bátyám? — toppant egyszerre elé egy igen barátságos úr. — Tehenet instálom. Az idegen úr, aki pápaszemet viselt, rácsapott a gazda vállára. — Jöjjön velem öregem. A kedves úr elvezette Kriszta Józsozt a kukorica földek felé. Menek-mendegélnek, egy másik igen finom úr surran el előttük s valamit kihullajt a zsebéből. A gazda megborzad, el-sáppad s félre tekint a társára. — Ni, egy bugyelláris! — Az szent uccse! Vegye kend föl hamar. Siessen, siessen! A bugyelláris fölvedődött, de bizony nem találtak abban egy ásványvizet vignettánál egyebet, mikor a kukoricásban nagy titkon, lázasan nézegették. Ezen közben vágatvást rohant oda az előbbeni finom úr, ki a pénzes tárcát elvesztette. — Nyomorult betyárok! Ide a bugyellárisomat! Kriszta Józso kékült-zöldült, a foga is vacogott s könyörgőn nézett az ő ismeretlenjére, aki pironkodva nyújtotta át az üres tárcát. — Tessék, nincs benne semmi. — Nincs!? — Mutassátok a zsebeteket, kutyák! És megmotozta a nyajas urat és a gazdát szegről-szegre. Kriszta Józso rá is förmedt szigoruan, hogy mutassa a bugyellárisát. A jó bácsi előkereste az oldnaról s odatartotta a haragos idegen elébe, aki szelvéseznél gyorsabban forgatta meg a kezében, aztán vissza adta: — Ejnye itt sincs. Hát csakugyan másutt veszett ki belőle, hm, hm. Azután Kriszta Józso magára maradt s azt már talán el se kellene mondanunk, hogy egy órával később, mikor a két tehénke arát ki akarta fizetni, egy árva fillért sem talált a bugyellárisában. A két család persze a kárvallott gazda feljelentésére most keresi a rendőrséget.

Szőlővesszők és oltványok eladása. Darányi földművelésügyi miniszter az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok eladása tárgyában hirdetményt bocsájított ki, amelynek több példányát a szőlőbirtokosok között való megismerhetés céljából vármegyének gazdasági egyesületének megküldötte. Akik ez iránt érdeklődnek, bővebb felvilágosítást a nevezett egyesület titkári hivatalától nyerhetnek.

Bortermelők figyelmébe. Vármegyei gazdasági egyesületünk boraink könnyűen értékesíthetése végett összekötésbe lépett a „Magyar Vendéglős- és Kávésipar“ fővárosi közlöny intézőségével azon célból, hogy ez lapja útján a borforgasztókat a szőlőtermelőkkel közvetlen összekötésbe hozva, egymásnak kereslete és kínálata iránt a legrovidebb uton tájékoztat nyerjenek. Akiknek tehát érdeklődés áll, hogy eladásra szánt borairól a venni szándékozók a nevezett lapnak hirdetése útján tudomást nyerjenek, azok nevük, lakhelyük, eladó boraik megközelítő mennyisége, minősége, kora, ára és esetleges megjegyzéseik közlése mellett vármegyei gazdasági egyesületünk titkári hivatalához fordulhatnak.

A Koronamalom kitűnő minőségű darabos *—15

szalonszenet

árusít ólomzáros zsákokban, házhoz szállítva.

Szerkesztői üzenetek.

Tisztelt munkatársainkat felkérjük, hogy karácsonyi ünnepi számunk részére dolgozataikat folyó hó 15-ig a szerkesztőségnek megküldeni sziveskedjenek.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

1444. szám.
kig. 1901.

Arverési hirdetés.

Rác-Militics község eljárási közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező mezei és vízi vadászati jog az 1883. évi XX. t. c. értelmében 1902. évi január 1-től számított 6 egymástáni évre **f. évi december hó 8-án délután 2 órakor** Rác-Militics község tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adatni.

A vonatkozó feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában megtekinthetők.
Rác Militicsen, 1901. évi november hó 30-án.

Az eljárási.

5932. szám.
kig. 1901.

Pályázat.

Apatin községben újonnan rendszeresített egy anyakönyvvezető helyettes segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felbivom ez állást elnyerni öbajtókat, miszerint ez iránti kellő minősítésüket igazoló okmányokkal felszerelendő pályázati folyamodványukat hozzám bezárólag **1901. évi december hó 14-éig** nyujtsák be.

Ez állással egybekötött javadalmazás: 1000 korona évi készpénz fizetés.

Apatin, 1901. évi november hó 30-án.

D e á k,
főszolgabíró.

5. szám.
btsz. 1901.

Hirdetmény.

A titeli kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság 1901. évi október hó 25. napján 11798 szám alatt kelt végzésével kiküldött bizottság ezennel közhírré teszi, hogy Zsobiya községre vonatkozólag az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII., az 1891. XVI. t. c. cikkek és az 1897. évi 47,532 számú igazságügyminiszteri Utasítás értelmében szerkesztendő telekkönyvi betétek készítésének munkálata folyamatba tétetvén, a helyszíni eljárás nevezett községben 1901. évi november hó 25-ik napján fog kezdődni.

A kitűzött határnapon a telekkönyvi és kataszteri birtokrészletek azonosítása veszi kezdetét. Az a határnap, amelyen a betétszerkesztő bizottság a helyszínen a további teendőket megkezdi, a községi eljárással külön fog közöltetni.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, akik az eddig vezetett telekkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt annak idején jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel;

2. mindazok, akik valamely telekkönyvezett ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átíratásra az 1886. XXIX. t. c. 15—18. és az 1889. XXXVIII. t. c. 5., 6., 7. és 9. § ai értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy a telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa; mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezménytől is elesnek;

3. azok, akiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van telekkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jog törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek; és

4. azok, akiknek javára zálogjog, bérleti vagy haszonbérleti jog az 1861. évet megelőző elsőbbséggel van telekkönyvileg bejegyezve, hogy eme joguknak a szerkesztendő telekkönyvi betétekbe való átvitele iránti kívánságukat a jelen hirdetésnek a hivatalos lapban harmadszori közzétételétől számított 60 napon belül vagy a telekkönyvi hatóságnál bélyegtelenül beadott kérvénnyel, vagy a betétszerkesztő bizottságnál a helyszínen szóval jelentésk be, mivel ellenesetben a kérdéses jogok elévülteknek tekintetvén, azok a telekkönyvi betétekbe át nem fognak vitetni.

Kelt Titelen, 1901. évi október hó 25-én.

Karácsonyi, **Jankó Antal,**
kir. stkvvezető. kir. albiró.

Legfinomabb
Cuba
Jamaika
Gyöngy
Mocca
Arany Jáva

1 kilo 4 korona.

Santos

Santos gyöngy

1 kilo 2 korona 80 fillér.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbert

fűszer- és csemegekereskedésében

ZOMBORBAN.

Vidékre postán szállítva 1 kilo 16 fillérrel drágább.

25—7

5953. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh megye zombori járáshoz tartozó Uj-Szivac községben a segédjegyzői állás lemondás folytán megüresedvén, ezen állás betöltése végett pályázatot hirdetek.

Felbivom ez állást elnyerni öbajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám **folyó évi december hó 20-ig** annál inkább nyujtsák be, mivel a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A segédjegyzői állás javadalmazása:
1. évi 800 korona készpénz;
2. 8 köbméter kemény tűzifa.

Zombor, 1901. évi november hó 28-án.

Müller Béla,
szolgabíró.

2—1
110165. sz.
I. 1901.

Árlejtési hirdetés.

Alulírt kir. pénzügyigazgatóság az 1902—1905. évi **hivatali papírszükségletének** beszerzése, illetve szállítása céljából ezennel árlejtést hirdet.

Felhivatnak azért mindazok, kik ez árlejtésben résztvenni szándékoznak, hogy egy koronás bélyeggel ellátott írásbeli zárt ajánlataikat, melyekben az, hogy a feltételeket ismerik, azoknak magukat alája vetik, a melyekhez az általuk szállítani szándékozott fogalmazás és tisztázatokhoz való közönséges barna és fehérirodai, finomabb fehéri és miniszteri minőségű, valamint a csomagoláshoz szükséges, ugyszintén az itatós papírok mintái, az áraknak számmal és betűvel feljegyzésével, 3—3 darabban csatolandók, **f. évi december hó 23-án délelőtt 12 óráig** a kir. pénzügyigazgatóságnál (I. emelet, I. ügyosztály) nyujtsák be.

Elkészenetben érkezett és utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Mint hogy az árlejtésben csakis boni papírgyárak készítményeivel lehet résztvenni s szállítás alkalmával is csak ezek fogadhatnak el: az ajánlattevők kötelesek a boni papírgyárakat, melyekből a szállítandó anyagokat beszerzendik, névszerint megjelölni.

Végül felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy a papírok árait oly árban jegyezzék fel, amely árban azokat a pénzügyigazgatósághoz beszállítva s kézhez adva szolgáltatják át, mert az igazgatóság a papíroknak felszámított árán felül szállítási és más költséget külön fizetni nem fog.

Az árlejtés eredményét tárgyalás után az igazgatóság minden egyes ajánlattevővel írásban fogja közölni. Zomborban, 1901. évi december hó 1-en.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

5771. szám.
kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járáshoz tartozó Gyulafalva községében, melynek lakosság száma körülbelül 3000, újonnan rendszeresített **községi orvosi állásra** ezennel pályázatot hirdetek s felbivom a pályázni kívánó orvosdoktorokat, hogy sz 1876. évi XIV. t. c. és az 1883. évi I. t. c. cikkben körtülrít képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **folyó évi december hó 15-éig** annyal inkább beterjesztésük, mivel elkészenetben beérkezett kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Ezen állás javadalmazása a következő:
1. 1200 korona évi fizetés, havi előleges részletekben.
2. 800 öf beltelek haszonélvezete.
3. Kézi gyógytár tartás, melyért megválasztandó orvos folyamodni tartozik.
4. Szabályrendeletileg megállapított buszvágtási szemledijak.
5. Halottkémelésért 40 fillér.
6. A látogatási és műtői díjak a belügyminiszterium által kiadott 135000/1900. sz. magas rendelettel megállapított díjtételek IV. osztályának felében állapítottak meg.
7. Járvány esetén a község belterületén ingyen kiszolgáltató fuvar.
8. A községi szegényeket köteles az orvos ingyen gyógykezelti és mindazon teendőket elvégezni, melyeket a törvény és szabályrendeletek a községi orvos hatáskörébe utalnak.

A választási határidő Gyulafalva községhezához később meghatározandó időben fog kitűzteni.
Zombor, 1901. évi november hó 23-án.

Müller Béla,
szolgabíró.

2—2

6270. szám. kig. 1901.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járáshoz tartozó Csonopla, Gyulafalva, Kernyaja és Ns. Militics községekből álló állatorvosi kör részére Csonopla község székelyhelyi rendszeresített állatorvosi állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek s felhivatnak pályázni szándékozókat, hogy az 1883. évi I. t. c. és 1888. évi VII. t. c. értelmében felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám **1902. évi január hó 10-éig** annál is inkább nyujtsák be, miután a később érkezők figyelembe nem vétetnek.

A körállatorvos javadalmazása 1200 korona készpénz fizetés és kölcsönösen megállapítandó látogatási és busszemle díjak.
Zombor, 1901. évi november hó 26-án.

Müller Béla,
szolgabíró.

2—2

Arlejtési hirdetmény.

A vármegye törvényhatósági bizottságának 888. kgy. 1901. sz. jóváhagyó határozata folytán Kucura községében építendő nagyvendéglő építési munkálatainak biztosítására a nyilvános szóbeli árlejtés Kucura község-bázánál 1901. évi december hó 15-én délután 2 órakor fog megtartatni.

Ezen építkezés költségei 22257 korona 21 fillérrel vannak előirányozva, mely összegnek 10%-át vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt biztosítékul készpénzben, vagy óvadékul elfogadható értékpapirokban letenni tartoznak.

Azon versenyző biztosítéka, akinek a munkálatok odaítéltek, a községi házipénztárban visszatartatik mindaddig, míg a föllivizsgálattól számított egy évi jótállási idő le nem telik és az utóvizsgálat megejtve, illetve ennek alapján a munka végleg átvéve nem lesz.

Az építési terv és költségvetés, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kucura, 1901. évi november hó 30-án.

Juhász Sándor, Göttel Jakab,
aljegyző. bíró.

Pályázati hirdetmény.

A Kis Kér községében szervezett községi állatorvosi állásra ezennel újból pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényüket hozzám 1902. évi január hó 25-éig annál is inkább nyújtsák be, mert az elkésve érkezettek figyelembe venni nem fogom.

Ezen állás javadalmazása a következő:

1. Készpénz fizetés 800 korona.
2. Látogatási díj 40 fillér, egyszerű műtét 80 fillér, nagyobb műtét és elléknél segédkezes 2 korona, bizonyítvány kiállításért szavatossági főhibáknál 2 korona, egyéb bizonyítványért 1 korona, magánügyben boucolás ló és szarvasmarha után 2 korona, egyéb boucolás 1 korona.

B-Kula, 1901. évi december hó 3-án.

Dr. Széchényi,
főszolgabíró.

Karácsonyi ajándék.

Dús választék a legdivatosabb órák, ékszerek, arany, ezüst, chinaezüst tárgyakban és sok más ujdonságok

üzletváltoztatás miatt mélyen leszállított árak mellett.

STEBLER ANTAL

órás és ékszerész

ZOMBOR, korzó, a nagy dohánytőzsde mellett.

Metz József Zomber,

fűszer- és csemegekereskedő ajánlja alant jegyzett

kávé-fajokat.

Cuba-kavé legeslegfinomabb, legszebb és legjobb, a mi kávéban létezik	1 kgr. 4 kor. 40 fill.
Cuba-kavé legfinomabb	1 " 4 " "
" " finom	1 " 3 " 40 "
" " közepfinom	1 " 3 " 20 "
Guatemala igen szép	1 " 2 " 80 "
Santos zöld és sárga	1 " 2 " 40 "
Cuba gyöngy legfinomabb	1 " 4 " "
" " finom	1 " 3 " 20 "
Arany java legfinomabb	1 " 4 " "
" " finom	1 " 3 " 20 "
Mocca kavé legfinomabb	1 " 4 " "
" " finom	1 " 3 " 20 "

Videki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Arlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatóság bizottságának 1438. közgy. 1901. szám alatt kelt határozatával a bacs-madarasi községi kisedóvoda építése jóváhagyván, minek folytán az építésnek nyilvános szóbeli árlejtés utáni biztosítására Bacs-Madaras község-bázánál 1901. évi december hó 21-ik napján délelőtti 10 órakor árlejtés fog megtartatni.

A kisedóvoda felépítési költségei 17,748 korona 98 fillérrel vannak előirányozva.

Vállalkozni szándékozók az árlejtés megkezdése előtt az előirányozott összegnek megfelelőleg 10% nyi bnatpénzt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban letenni tartoznak.

Vállalkozóval az árlejtés eredményéhez képest kötendő szerződés a községre nézve csak a nagyságos alispán ur jóváhagyása után lesz kötelező.

Vállalkozó köteles bnatpénzt az árlejtés megtörténte után 8 nap alatt 2000 koronára kiegyesítenie, mely összeg a vállalkozó kárára és veszélyére gyümölcsötetés végett a bajai takarékpénztárba fog elhelyeztetni.

Vállalkozó bnatpénze csak külön alispáni utalványra fog kiadatni.

Vállalkozó tartozik az építendő községi óvodát 1902. évi június hó 30-ig teljesen elkészíteni s azt az eltiljáróság rendelkezésére bocsajtani.

Az építési tervek és költségvetések, valamint a jóváhagyott árlejtési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Kelt Bacs-Madarason, 1901. november 26-án.

Vidakovits Balázs, Hartyányi Illés,
jegyző. bíró.

Hirdetmény.

Krusevlya község eltiljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező, még tenyészésre alkalmas 1 drb tiszta magyar fajú, báró Redl rasztinai uradalomból származott 6 és fél éves, és egy 5 és fél éves magyar fajú, néhai Pal Antal csordájából származott bika a folyó hó 15-én délelőtti 10 órakor Krusevlya község-bázánál nyilvános árverésen eladatni fognak.

Krusevlyán, 1901. évi december hó 3-án.

Csihás József, Depré Domonkos,
jegyző. bíró.

Irnok kerestetik.

Bács-Novoszelló községében irnok kerestetik. Aki ezen állást elnyerni óhajtja, forduljon levélben Fejes Ágost községi jegyzőhöz.

Üzlethelyiség változás.

Üzlethelyiség változás miatt összes áruimat u. m.: téli alsóingek, alsónadrágokat, harisnyákat, szalagok, csipkék, ruhadiszeket, továbbá legújabb divatu férfifingek, gallérok, kézelők, nyakkendőket rendkívüli mérsékelt árban adom.

Karácsonyi ajándékok

dizsmű, bronz-, bőrneműek, plüss tárgyak, gyermek- és társas-játékok saját bevásárlási árban.

Felkérem a vásárolni kívánó nagyérdemű közönséget, hogy jelen előnyös olcsó bevásárlást el ne mulasztja.

Szabókellékek saját árban!

Tisztelettel

STEIN JAKAB.

Pályázat tanítói állásra.

A száutovai róm. kath. népiskolánál megüresedett magyar-sokac nyelvű tanítói állásra december hó 20-ig pályázat hirdettetik. Javadalmazása: a) 730 korona készpénz a község pénztárából előleges negyedévi részletekben; b) 6¹²⁹⁹⁷/₁₀₀₀ hold szántóföld adóterheléssel; c) a jövő év tavaszán építendő 3 szoba, konyha, éléskamrából álló szabad lakás, mely mellett konyhakert; az új lakás felépítéséig a község illendő lakásról gondoskodik; d) a törvényes évvétődös korpótlék. — Megkivántatik a magyar és sokac nyelvben való teljes jártasság. A megválasztandó tartozik a mindennapi iskolán kívül az ismételő iskolát is külön díjazás nélkül ellátni. A kellőleg felszerelt kérvények a száutovai róm. kath. iskolaszékre címezve, főt. Maison Mihály ker. espercs urhoz Rigycára küldendők.

Száutova, 1901. november hó.

3-1 **A r. k. iskolaszék.**

Hegyi bor eladás.

Bezdanban a takarékpénztári épület pincéjében kis-köszegi — batina — borok 3-400 literes bordókban a következő árakon kínáltuak készpénzfizetés mellett eladásra:

Kadarkából szűrt sillerbor 1901. évi termés, hektoliterenként 30 korona.

Olasz-rizlingből szűrt fehér bor 1901. évi termés, hektoliterenként 34 korona.

Kisebb mennyiség is kapható hektoliterenként 2 koronával drágábban, vevő saját edényébe fejtve. A borok saját termékek és fajtiszták, egyszer fejtettek. Hamisítatlan voltaképp teljes anyagi felelősség vállalatik.

A bordók kölesön adatnak, de 6 hét lefolyása alatt bermenitve visszazállítandók.

Bezdanban, 1901. évi november hó 23-án.

TAVASY LAJOS,
bortermelő.

Elegáns hintó

fekete bőrfedéllel, kiváló szép vaszerkezettel, lámpákkal s egészen új festéssel, 360 koronáért eladó.

Ó-Morovica.

Hetesy Viktor,

ref. lelkész.

Mától kezdve e hó 25-ig

NAGY KARÁCSONYI VÁSÁR

mélyen leszállított árak mellett

ENGEL MÓRNÁL

ZOMBOR, Kossuth Lajos-utca.

KIVONAT AZ OCCASIO ÁRJEJYZÉKBŐL:

6 drb férfi gallér minden formában	— frt 80 kr.
6 pár kézelő, fehér	1 frt 25 kr.
6 pár kézelő, zephir színes	1 frt 32 kr.
1 pár női vagy férfi bélelt bőrkeztű	— frt 95 kr.
1 drb jäger ing vagy nadrág	1 frt 30 kr.

6 pár harisnya férfi vagy női, kötött gyapju	2 frt 70 kr.
12 drb férfi és női battiszt zeebkendő. Uj 2*20-2 35.	
1 drb gallérvédő, fehér selyem	— frt 45 kr.
1 drb kötő nyakkendő	— frt 38 kr.

Nemkülönben **FÉRFI és NŐI FEHÉRNEMŰK,**

ugy mindenféle

RUHADISZEK, SZIVAR- és PÉZTÁRCÁK, ESŐERNYŐK stb. LEGOLCSÓBBAN KAPHATÓK.

ELŐFIZETÉ

Egész évre ...
Fél évre ...
Negyed évre ...

A lap szellemi részét
küldemények a szerkesztésnek,
anyagiak a lapnak,
nosnak küldendők.

Egyes szám ára

Bizottsági

Zombor

Ritkán tapasztalható, hogy a városi bizottságok különösen a belvárosi küzdelem igen hevesen

A belvárosban a tűzoltókat kivül csak a le a kétszáznegyven

A felsővárosban most, mint a legutóbb

A Cserenkában a volt „Drakulits-párt”

a minék oka nagyresztén „chényi-párt” e kerület

A helyzet jelenleg megjegyzésünk van

Mi a képviselőházzal harcot ellenfeleinkkel szemponból indulva város egész közönsége viselője lévén, a Drakulits-párt

létezésétől többet nem taltuk, hogy képviselői így fogják fel a kérdést

Szemző István, sem a bizottsági tagválasztás tekintették.

Szóval a politikai város ügyeibe is. Egy is tette a Drakulits-párt olyan egyént vett tő

tásnál Drakulits Pálra utasított olyan irányú kérdés a volt pártkeret

állapodással intézessék lett, hogy az utolsó v

ezen szempont érvényes szemben, hanem a bé

volt a válasz, hogy a tént azelőtt, a Drakulits-párt saját pártjabelit kíván

hozni.

Ily körülmények között a pártjelszó föllállítását választáskor nem álló városrészben tömörül

A „BÁCS

Talán

Ruhája elegáns
Szabóját nem
Mellén a meszt
Értékes arany
Ruhá, cipő, s
Igazi úrra val
De mindezzel
Mert beennük

Vigan nézi a
Mikor — s a
Kéj és gyönyör
Hisz „a világ
Ha tán pénz
Váltó, zsiráns.
Gondtól sobos
Ily embernek

Hogy van szer
Van bán, nyol
Szive ettől jó
Nem mozdul e

